

Verslag van Marktconsultatie DPZW

Datum: 4 december 2023

Tijd: 14.00 tot 15.00 uur CET

Aanwezigen:

Berenschot BV, Infram BV, Movares Water BV, Witteveen+Bos Raadgevende ingenieurs BV, Sweco Nederland BV, Stichting Wageningen Research/Wageningen Environmental Research, HydroLogic BV, Tauw BV, Arcadis Nederland BV, HKV Lijn in Water BV, HaskoningDHV Nederland BV, Nelen en Schuurmans BV, Stratelligence BV, TwijnstraGudde en Rijkswaterstaat.

Doel en Scope van de bijeenkomst:

Via deze consultatie wil Rijkswaterstaat partijen leren kennen die in staat zijn om ontwikkelpadenkaarten op te stellen. Aanvullend wil Rijkswaterstaat deze partijen vragen naar interesse en beschikbare personele capaciteit voor het schrijven van een mogelijke aanbieding alsmede het uitvoeren van de benodigde werkzaamheden.

Verslag Marktconsultatie DPZW

Vraag: In hoeverre hebben andere opgaven (zoals waterkwaliteit/KRW) invloed op deze uitvraag?

De effecten van en op andere opgaven worden meegenomen in deze opdracht, maar het uitgangspunt blijft de zoetwateropgave afgeleid van de vastgelegde DPZW-doelen. Het kan wel dat andere opgaven zorgen voor meekoppelkansen (extra reden om maatregelen op te nemen in een ontwikkelpad) of juist voor noodzaak (met een ander belang dan zoetwater). Denk aan het verhogen van grondwaterstanden in de veenweidegebieden voor reductie van CO₂-uitstoot en het tegengaan van bodemdaling. Zo'n maatregel heeft uiteraard ook een groot effect op de zoetwateropgave.

Vraag: Valt bijvoorbeeld economische transformatie of socio-economische componenten binnen deze opdracht? (datacenters bijvoorbeeld).

Ja, socio-economische ontwikkelingen worden meegenomen in de Deltascenario's en daarmee in de knelpuntenanalyse en deze opdracht over het opstellen van ontwikkelpadenkaarten.

De resultaten van de pilot – nu uitgevoerd door Stratelligence – zijn beschikbaar bij evt. volgende uitvraag

Vraag: Waarom wordt deze uitvraag nu gestart en niet nadat resultaten van de knelpuntenanalyse beschikbaar zijn?

We werken richting eind 2026 met een strakke planning waardoor de resultaten al vroeg beschikbaar moeten zijn. Begin 2025 zijn tussenproducten nodig ten behoeve van de herijking van het Deltaprogramma en het trechteren van het maatregelenpakket. Dit betekent dat het niet mogelijk is om deze opdracht te laten starten na afronding van de knelpuntenanalyse.

Vraag: Wat is de verhouding tussen de inhoudelijke en procesmatige deel voor deze uitvraag?

Ongeveer 1/3 of half-om-half tussen het inhoudelijk en procesmatige deel. Resultaten van deze opdracht moeten een sterke inhoudelijk onderbouwing bevatten om nog met de nodige zekerheid conclusies te kunnen trekken. Deze nodige zekerheid is nodig om draagvlak te creëren bij Zoetwaterpartners met betrekking tot het resultaat van de ontwikkelpaden. Meer specifiek, voor de doelen waar deze ontwikkelpadenkaarten voor worden opgesteld. Ook de samenwerking met een begeleidingsgroep speelt een rol.

Vraag: Hoe verloopt de samenwerking met Deltares en is dat inclusief deze opdracht?

Indien nodig kan de inzet van Deltares worden benut. Dit wordt afgebakend en gespecificeerd in de vraagspecificatie.

Vraag: Kunnen jullie een voorbeeld geven van hydrologische effecten van maatregelen om detailniveau van deze studie te duiden. Hoe specifiek moet dat zijn en ook wat niet is gelukt of is gemist?

Het gaat om de (hydrologische) effecten van allerlei type maatregelen of bouwstenen. Denk aan het stopzetten van onttrekkingen, het verhuizen van watervragende functies, het loslaten van peilbeheer op grote schaal, het afkoppelen van verharde oppervlaktes, het afsluiten van de Rijn-Maasmonding en de ontzilting van zeewater. Een lijst met 51 maatregelen/bouwstenen wordt meegestuurd met de resultaten van de pilot.

Vraag: Hoe specifiek moet het bepalen van hydrologische effecten van maatregelen zijn?

Het detailniveau moet goed genoeg om te voldoen aan de voorgenomen doelen van deze resultaten. Daarbij streeft een hoog detailniveau het doel van de opdracht waarschijnlijk voorbij. Maar te abstracte bepalen creëren waarschijnlijk weer geen draagvlak. Een mogelijke aanpak zou kunnen voor om voor een aantal gebiedstypologieën kentallen te verzamelen / te genereren voor de maatregelen.

Vraag: Welke watersystemen worden beschouwd? Alle oppervlaktewateren kunnen doorrekenen? Grondwater kunnen doorrekenen?

Het complete Nederlands watersysteem wordt beschouwd.

Manier van aanbesteden. 'Specifieke ervaring met ontwikkelpaden' wordt waarschijnlijk geen apart EMVI criterium. De ervaring met de manier van denken is daarin relevanter.

Vraag meer vanuit gevoel: Komen 2 gedachten op voor een mogelijke aanpak: 1.) normatief, als systeem leren kennen en berekenen, of 2.) cognitief, waarop op onzekerheden beslissingen genomen worden. Is dit verenigbaar in deze uitvraag?

Dat zit in back- en forecasting deels. Met backcasting wordt informatie verzameld vanuit een normatief perspectief (wat is de gewenste toekomst voor zoetwater?) en met forecasting gaat het om het kwantificeren van effecten vanuit de huidige situatie, afgezet tegen de verwachte zoetwateropgave.

Vraag: Maatregelen – is er ruimte voor het aandragen van nieuwe maatregelen als aanvulling op lijst met bestaande?

Er is zeker ruimte voor nieuwe maatregelen. Uit de pilot is onder andere naar voren gekomen dat niet alle maatregelen in beeld zijn gebracht. Er zijn bijvoorbeeld veel maatregelen in beeld gebracht die een besparend, vasthoudend of verdelend hydrologisch effect hebben. Maar minder een focus op maatregelen die daadwerkelijk het probleem wegnemen (water en bodem sturend).

Vraag van Emiel/Erwin: Voor de tussenproducten in 2025 wordt gedacht aan het gebruiken van kentallen om de effecten in beeld te brengen. Is deze aanpak werkbaar?

Antwoord van één van de aanwezigen: weinig alternatieven beschikbaar om het anders te doen, je moet ergens beginnen en dan is dit heel sterk.

Vraag van Emiel/Erwin: Hoe om te gaan met de onzekerheden uit de te maken berekeningen?

Geen concreet antwoord, maar er wordt voorgesteld om in de vraagspecificatie of EMVI naar een visie te vragen.

Vraag: Worden de deltascenario's uit 2017 gebruikt?

We gebruiken de nieuwe Deltascenario's die in het najaar van 2023 uitkomen. Deze worden ook gebruikt in de knelpuntenanalyse, die begin 2024 van start gaat.

Vraag: De ontwikkelpaden hebben een wisselwerking met de zoetwaterregio's en wat betekenen deze ontwikkelpaden voor verschillende zoetwaterregio's? Heel veel impact op landelijk en regio niveau. Hoe denken jullie hierover?

We werken van grof naar fijn. Dat betekent eerst op landelijke schaal kijken wat bijvoorbeeld systeemkeuzes zijn die het kader vormen voor regionale keuzes. Een voorbeeld is het afsluiten van de Rijn-Maasmonding. Daarna ligt de focus op het samenstellen van regionale ontwikkelpadenkaarten. Vervolgens wordt weer uitgezoomd om op landelijke schaal te bepalen wat de regio-overstijgende consequenties zijn van de ontwikkelpaden om voor een samenhangend beeld te zorgen. Kort samengevat zal dit een iteratief proces zijn tussen de zoetwaterregio's en de landelijke schaal (bovenregionaal)

Procesmatige vragen: Wat is de planning voor de uitvraag? Is het mogelijk 2 weken, voordat de uitvraag gepubliceerd wordt, de potentiële gegadigden te informeren? Graag een mondelinge toelichting opnemen en wat wil je als opdrachtgever zelf in deze opdracht doen?

We willen de uitvraag in januari 2024 publiceren. Een mondelinge toelichting lijkt een goed idee. Als opdrachtgever zijn wij betrokken bij het opstellen van de ontwikkelpaden vanuit een landelijk perspectief. We letten daarbij op de mogelijke bestuurlijke gevoeligheden en maken indien nodig keuzes ten aanzien van de scope. Er zal een vooraankondiging komen voor deze uitvraag.